

EL ROURE

Núm. 76

2nd quadrimestre 2026

Publicació del **Consell Municipal de la Gent Gran**
Una eina per a l'intercanvi i la comunicació

Girona, ciutat amigable amb les persones grans

Ciutat d'història i llegendes

Gaudí, l'arquitecte de Déu

Girona, compromesa amb el bon tracte a les persones grans

Gemma Martínez Villagrasa
Regidora de Ciutat que Cuida
de l'Ajuntament de Girona

Una ciutat que cuida és una ciutat que respecta, protegeix i escolta les persones grans. Cap forma de maltractament -sigui físic, psicològic, econòmic, institucional, per negligència o per abandonament- no pot tenir cabuda a Girona. És una realitat sovint silenciosa i poc visible. Per això, cal parlar-ne, prendre'n consciència i actuar amb fermesa.

Amb aquest compromís, Girona va celebrar per primera vegada una jornada amb motiu del Dia Mundial de Presa de Consciència de l'Abús i el Maltractament envers les Persones Grans. Va ser un pas important per visibilitzar aquesta problemàtica i reafirmar, col·lectivament, el nostre compromís amb la dignitat i els drets de les persones grans.

La jornada va ser impulsada conjuntament pel Consell Municipal de la Gent Gran de Girona i el Consell Consultiu de la Gent Gran del Gironès. Aquesta

col·laboració posa en valor la força dels espais de participació de les persones grans: quan treballen plegats, la seva veu arriba més lluny i es converteix en una veritable força de transformació.

Però no ens volem quedar només en les paraules. Hem elaborat el primer Protocol d'actuació davant el maltractament a les persones grans i hem creat una comissió tècnica per millorar-ne la detecció i garantir una resposta més coordinada davant de qualsevol situació. Properament, constituïrem també la Comissió per als Drets i el Bon Tracte a les Persones Grans, un espai per continuar avançant col·lectivament, amb la participació i la veu de les mateixes persones grans.

Volem una Girona on envellir no signifiqui perdre drets, veu ni capacitat de decisió. Una ciutat que no miri cap a una altra banda davant de cap forma de maltractament i que situï la dignitat, el respecte, l'autonomia i el bon tracte al centre de totes les polítiques.

Aquest és el nostre compromís: una Girona que escolta, reconeix, cuida i defensa les persones grans.

NÚM 76 -2nd quadrimestre 2026

Publicació del Consell Municipal de la Gent Gran
Una eina per a l'intercanvi i la comunicació

Equip de redacció

Pere Heras, Mª Rosa Pié, Josep Maria Saiz, Joan Balbi, Narcís Sureda, Montserrat Guanter, Tere Delgado, Dolors Estañol, Josep Maria Castanyer, Mª Dolors Rodriguez, Maria Sunyer, Rosa Maria Amargant, Jordi Sirvent.

Corresponsals

Carme Subirana, Narcís Sureda.

Bústia de suggeriments: cmgg@ajgirona.cat

El Consell Municipal de la Gent Gran

Plaça del Vi, 1 – 17004 Girona

CONSELL MUNICIPAL
DE LA GENT GRAN

Ajuntament de Girona

Disseny i impressió:

Edicions MIC

Dipòsit legal. GI-066-96

Consulteu
totes les
publicacions
d'**El Roure**
a través
d'aquest
codi QR:

SUMARI

- Pàg. 2. **Editorial**
- Pàg. 4. **Carta a l'alcalde**
Maria Rosa Pié Pont
- Pàg. 5. **Adreces d'interés**
Casals de Gent Gran
Serveis i recursos
- Pàg. 6. **Ciutat**
Vida associativa
- Pàg. 21. **Una jornada de qualitat
contra el maltractament**
Joan Miró Ametller
- Pàg. 22. **Girona, ciutat amigable
amb les persones grans**
Pere Heras i Montal
- Pàg. 25. **Girona: ciutat d'història
i llegendes**
Josep Maria Saiz Garcia
- Pàg. 28. **Gaudí, l'arquitecte de Déu**
Maria Rosa Pié Pont
- Pàg. 30. **Dones de Girona en el record**
Montserrat Guanter Salart
- Pàg. 32. **Fer memòria**
Associació Contra l'Oblit
- Pàg. 34. **El segle XIX**
Narcís Sureda

Carta a l'alcalde

Maria Rosa Pié Pont

Benvolgut senyor Lluç Salellas, alcalde de Girona, Aquest estiu, la temperatura és més alta que altres anys, i és un problema que pateixen moltes persones, sobretot la gent gran. L'Ajuntament ha pres mesures per solucionar alguns problemes: espais climàtics, accés gratuït a les piscines públiques i molta informació, que sempre és necessària i important. Possiblement, serà difícil de solucionar i haurem d'acceptar que el canvi climàtic és un problema global i que potser caldrà canviar alguns hàbits.

D'altra banda, crec que cada any tenim més turisme a Girona durant tot l'any i, sobretot, a l'estiu. Això ens honora com a gironins, tot i que potser alguna vegada podem dir que ens molesta o ens costa acceptar que vingui tanta gent a visitar la nostra ciutat. Personalment, crec que és positiu. Girona és una ciutat petita i delicada, com deia el gironí Narcís Jordi Aragó, i amb molt d'encant. L'Ajuntament programa durant l'any moltes festes populars. Girona és una ciutat amb molta cultura: museus, l'Auditori, el Teatre i festes populars, en les quals també col·laboren els centres cívics i les entitats privades.

SOBRE EL FESTIVAL

El festival Europa Cantat Junior se celebra cada tres anys en una ciutat europea diferent. Per a l'edició del 2026, l'entitat amfitriona ha estat el Secretariat de Corals Infants de Catalunya. L'Ajuntament de Girona i la Generalitat de Catalunya donen suport al festival.

Girona, amb més de 2.000 anys d'història, ofereix un entorn inspirador on tots els espais principals del festival són accessibles a peu. La combinació de patrimoni històric i vida cultural la converteix en un lloc ideal per a aquesta trobada internacional.

Les escales de la Catedral, un lloc tan emblemàtic, van ser fantàstiques. El nostre alcalde va dirigir la presentació amb paraules molt emotives.

Esperem que sempre tinguem motius per gaudir de la nostra ciutat i engrandir-la culturalment.

Casals de Gent Gran

BARRI VELL - MERCADAL

Associació de la Gent Gran Barri Vell - Mercadal

ESPAI CÍVIC MERCADAL
Plaça de Jordi de Sant Jordi, 1, bxs.
Tel: 972 215 688
aggmercadal@gmail.com

MONTILIVI

Associació de Gent Gran de Montilivi

CASAL DE LA GENT GRAN DE MONTILIVI
Carrer del Dr. Josep Ametller
Viñas, 56 - 17003 Girona
Tel: 972415425 - 639379138
aggogi@gmail.com

PEDRET

Associació de Gent Gran de Pedret

CENTRE CÍVIC PEDRET
Carrer de Pedret, 152-156
- 17007 Girona
Tel: 972 212 568
ccpedret@ajgirona.cat

PONT MAJOR

La Unió Gent Gran de Pont Major

CENTRE CÍVIC PONT MAJOR
Carrer del Pont Major,
67-73 - 17007 Girona
Tel: 972 205 244
ccpontmajor@ajgirona.cat

SANT DANIEL

Associació de la Gent Gran de Vall de Sant Daniel

LOCAL SOCIAL DE SANT DANIEL
Carrer de les Monges,
18 - 17007 Girona
Tel: 972 206 649
casaldesantdaniel@gmail.com

CAN GIBERT DEL PLA

**Llar de Jubilats i pensionistes
Sant Joan de Can Gibert**

ESPAI CÍVIC CAN GIBERT
Carrer del Taga, 6 - 17006 Girona
Tel: 972 239 539
associaciosantjoan@gmail.com

SANTA EUGÈNIA

Associació de Gent Gran Santa Eugènia del Ter

ESPAI CÍVIC SANTA EUGÈNIA
Plaça Leonor Johé, 1 - 17006 Girona
Tel: 972 245 111
associaciogentgranse@gmail.com

SANT NARCÍS

**Esplai de la Gent Gran
de Sant Narcís**

CENTRE CÍVIC SANT NARCÍS
Plaça de l'Assumpció, 26-27 -
17005 Girona
Tel: 972 237 063
ccsantnarcis@ajgirona.cat

TAIALÀ I GERMANS SÀBAT

**Associació de Pensionistes i
Jubilats de Taialà**

LOCAL SOCIAL DE TAIALÀ
Carrer de la Modeguera Gran,
1 - 17007 Girona
Tel: 972 227 627
aptaiala@gmail.com

VILA-ROJA

**Associació de Pensionistes i
Jubilats de Vila-roja**

Carrer del Camp de la Plana,
13 - 17004 Girona
Tel: 972213603 / 972208955
/ 644260138
pensionistesgironaest@gmail.com

VISTA ALEGRE

**Associació de veïns Vista Alegre
- Carme**

LOCAL SOCIAL DE VISTA
ALEGRE - CARME
Passatge dels Picapedrers,
1 - 17004 Girona
Tel: 690719938

MONTJUÏC

Associació Espai Sènior de Monjuïc

Carrer Francesc Mateu, 6 -
17007 Girona
Tel: 696489878 /
Mail: mvalls@telefonica.net

Serveis i recursos per a gent gran

Servei d'Atenció a la Gent Gran i Dependències (SAGGiD)

Servei municipal adreçat a la gent gran i persones amb dependència. Gestió dels serveis d'ajuda a domicili (SAD), dels Menjadors municipals de Gent Gran i dinamització del Consell Municipal de Gent Gran
Adreça: Plaça Leonor Johé i Besalu, 1
Telèfon: 972227814

Servei deTeleassistència,

Tunstall Televida
Telèfon: 972001050

Porta d'entrada als serveis d'atenció social municipals.

Telefon: 972419404

Sempre Acompanyats

Programa comunitari adreçat a detectar situacions de soledat no volguda en persones grans i oferir-los acompanyament i vincles amb l'entorn.

Telèfons: 677403757
/ 972222222

Telefons d'emergències:

112 Emergències (sanitàries, incendis, policia)

061 Emergències mèdiques / Cat Salut Respon

Telèfons d'interès:

Policia Local Girona :
972419010

Informació Ciutadana :
972 419 010

Vida associativa

Associació Espai Sèniors Montjuïc

Mateu Valls

L'associació va fer els primers passos el juliol del 2024. Una colla, de passada ja la seixantena, ens vam reunir al local de l'Associació de Veïns de Montjuïc amb la voluntat de crear un instrument per relacionar-nos, compartir idees i interessos i fer coses junts. Ja a partir d'aquella reunió es van crear dos grups: el grup anomenat simplement "Espai Sèniors Montjuïc" per a tots els interessats en el projecte (inicialment érem una vintena, avui som 172 membres) i pel qual ens va fer una magnífica icona en Ricard Camó, gran activista en relació a tot el que afecta a Montjuïc; i el grup "Grup Motor Espai Sèniors", per a tots aquells que s'oferien per a treballar pel seu desenvolupament i gestió (avui som 15 membres inscrits).

Ens vam posar a treballar i el 19 de febrer del 2025 ens vam reunir en Assemblea General per a constituir legalment l'Associació. Al final de la reunió, 36 participants vam signar com a socis fundadors.

A partir d'aquí vam començar els tràmits d'inscripció de l'Associació al Registre de la Generalitat i l'Ajuntament, inscripcions que finalment s'han materialitzat aquest 2026.

Malgrat aquest massa llarg procés i sense recursos econòmics hem intentat fer coses i les hem fet. Fins a finals de juny d'enguany, s'ha creat una coral sota l'abnegada i generosa dedicació d'en Jordi Bernardo que ja ens han ofert un assaig general obert al públic, es va fer un taller de ganxet, es va fer una "degustació de barquetes", una recollida de brossa dins el parc de Montjuïc i s'han organitzat xerrades mensuals sobre temàtica diversa: "Menjar bé", "Automedicació", "La història del Castell de Montjuïc", "Salut Mental i Benestar emocional", "Sensibilització en l'ús del català", "La ratafia i el paisatge", "Josep Pla, una vida no és una biografia", "La salut i l'equilibri a través de Pilates" i "La visió de la vida a partir dels 60 anys".

Ara, amb l'Associació ja inscrita, estem preparant amb il·lusió el nou curs, que nosaltres no el comptem per anys naturals, sinó de setembre a juny, amb l'esperança de col·laboració que ens ofereix la vinculació al Consell Municipal de la Gent Gran i a la Xarxa d'entitats al servei de les persones.

Secció dedicada als casals i associacions de gent gran de Girona
com a espai d'intercanvi, de participació, relació intergeneracional
en la vida, en la ciutat i com a exponent de cohesió social

Associació de Jubilats i Pensionistes de Vila-roja

Manel Rodríguez López

«NO TENIM CLIMA»

Aquest mes de juliol ha fet un any que vam iniciar el nostre recorregut com a nova junta de l'associació. Durant aquest temps hem fet diverses activitats culturals, formatives, d'esbarjo i d'oci.

Hem compartit moltes tardes de trobada i xerrades, algunes de les quals han estat de celebració dels aniversaris dels socis.

La nostra intenció principal és consolidar els cursos i tallers i promoure la participació dels socis. També volem animar els veïns a incorporar-se a l'associació. Les seves propostes seran benvingudes.

D'altra banda, han estat mesos complicats. La nostra perspectiva ha comportat la posada en marxa del Servei al Soci a l'espai del bar. L'aposta ha estat valenta. El bar havia estat fora de servei durant més d'un any. Els nostres socis només tenien el local, el mobiliari i les cartes.

La climatització de l'espai, tant a l'hivern com a l'estiu, ha estat un desastre. Durant els mesos d'hivern hem passat fred, molt de fred. La calefacció no ha funcionat la majoria dels dies. La gent gran no venia. Des de l'Ajuntament ens van dir que resoldrien el problema a l'estiu. Tenien previst habilitar una zona de refugi climàtic a l'espai del bar perquè, durant el mes d'agost, la gent gran pogués venir un o dos matins a la setmana a passar una bona estona, amb el suport de la Creu Roja.

Finalment, des de l'Ajuntament ens han comunicat que no poden garantir que es resolgui el problema de la climatització i que no podrem disposar de la zona de refugi climàtic.

A l'estiu no s'hi pot estar per la calor insuportable que fa a l'interior del local. L'aire condicionat no funciona al sector de la gent gran i així continuem any rere any. Al principi de juliol, els tècnics han vingut a preparar el projecte de climatització. Ha de superar el concurs i després s'ha de licitar. Esperem que no falli res i que estigui en funcionament a l'hivern,

tot i que en desconfiem a causa de l'experiència que arrosseguem. Durant aquests tres últims anys no hem vist cap millora de l'espai, i encara menys del sistema de climatització.

Algunes persones coincidim que falta més espai per a activitats al Centre Cívic, que ha quedat petit i no pot créixer més. Volem aprofitar aquesta finestra de difusió per donar a conèixer els nostres problemes i queixes, i també els nostres projectes per al curs vinent, 2026-2027.

Hem preparat les propostes d'activitats següents:

CURSOS:

- **Txikung** (horari de matí i horari de tarda)
- **Balls en línia** (horari de matí i horari de tarda)

TALLER:

- **Joies de porcellana** - primer nivell (3 mesos)
- **Joies de porcellana** - segon nivell (3 mesos)

ACTIVITATS SOCIALS:

- **Karaoke** - mensual o bimensual, depenent de les dates
- **Cinema cafè** (setmanal)
- **Jocs de taula** (setmanal)
- **Escacs** (iniciació i aprenentatge jugant)

Tenim en projecte iniciar el **ball de temporada**. Volem aprofitar l'empenta del curs de balls en línia.

Les nostres activitats es faran en espais adequats i condicionats correctament per poder gaudir d'una bona estona.

Podeu venir a gaudir del nostre programa en un espai de convivència tranquil i familiar, obert a tot-hom qui vulgui passar bones estones.

Donem les gràcies als col·laboradors i als participants d'aquest projecte.

Associació de Gent Gran La Unió del Pont Major

Josep Mª Castanyer Darnés

En un intent de recopilar dades sobre la història de l'Associació de Gent Gran La Unió de Pont Major, ens trobem amb uns orígens potser no gaire documentats. Com en la majoria d'aquestes associacions, ens hem de situar en els darrers anys del franquisme, quan l'associacionisme encara era objecte de censura o estava directament prohibit, tret que tingués alguna connotació religiosa o benèfica i fos patrocinat pels estaments de l'època.

Als anys seixanta es va començar a estendre una certa veneració per la gent gran, de caire patriarcal i expressada mitjançant alguna commemoració anual i, de vegades, algun acte durant la festa major, sempre sota l'empara d'algun «Patronat de la Vellesa» creat ad hoc.

Al Pont Major, l'any 1973, amb l'arribada dels nous veïns —més de 1.000— que van ocupar els 200 habitatges sindicals, es van començar a organitzar associacions, una de les quals era de «jubilats», sota els auspicis del Ministerio de la Vivienda. Aquest organisme, que col·locava les plaques amb el jou i les fletxes a les entrades dels portals dels pisos de protecció oficial, va facilitar un espai específic als locals comercials dels blocs. D'aquesta manera, i sota la mateixa tutela que els sindicats verticals, es va arribar a la constitució democràtica dels ajuntaments, el 1979. Amb els serveis socials en mans del consistori, es van començar a configurar les associacions de gent gran —i moltes altres, de tota mena— tal com les coneixem avui.

Cronològicament, la primera associació de la qual tenim dades és l'Asociación de Pensionistas y Jubilados de los Pisos Sindicales, al capdavant de la qual hi havia Deogracias Castellanos. Posteriorment, el 22 de gener de 1996, es va constituir l'Asociación de Pensionistas y Jubilados de Puente Mayor, amb una junta formada per Manuel Martín Moreno com a president; Blas Castro com a secretari, i Luis Herrera Díaz com a tresorer.

L'associació va mantenir aquest nom i aquesta junta fins que, el 20 de març de 2003, mig any abans que s'inaugurés la nova seu del Centre Cívic, es va reorganitzar i es va constituir, ara sí, La Unió. La junta estava formada per Santi Fernández Pañella com a president;

Luis Herrera Díaz com a secretari, i Joan Xifra Ginesta com a tresorer. El 18 de juny es van renovar i actualitzar els estatuts i no hi va haver més canvis fins al 3 de maig de 2011. Després de les defuncions de Santi Fernández i Joan Xifra, la junta va quedar constituïda per Luis Herrera com a president; Àngel Berna com a secretari; Eduard Casamayor com a tresorer, i Josep Pujol com a vocal.

Successivament, la junta de La Unió es va anar renovant en diverses assemblees i, el 28 de setembre de 2016, va quedar constituïda per Àngel Berna Berna com a president i Josep Brugué Gelada, que va assumir les funcions de secretari i tresorer. Aquesta junta va mantenir la mateixa composició fins al 6 de maig de 2019, quan s'hi va incorporar Dionisio Martil Sánchez com a secretari; Àngel Berna va continuar com a president i Josep Brugué, com a tresorer.

El 24 de febrer de 2026 es va tramitar la renovació de la junta, que va mantenir els mateixos membres i càrrecs que el 2019. La Unió, tal com relatem habitualment en les cròniques dels casals i les associacions d'aquesta mateixa revista, manté des de fa 23 anys un nivell elevat d'activitats, cursos i celebracions. Esperem que aquesta oferta no només es mantingui, sinó que augmenti i es diversifiqui per donar encara més servei als socis i permetre que l'entitat creixi en nombre d'afiliats.

En els darrers temps, La Unió ha col·laborat amb l'Associació de Dones La Cata en l'organització de sessions de teatre i altres actes puntuals. Les activitats del barri tenen, en alguns casos, un caire transversal: no en va, algunes persones formen part de les juntes de La Unió, de La Cata i de l'Associació Veïnal.

Secció dedicada als casals i associacions de gent gran de Girona com a espai d'intercanvi, de participació, relació intergeneracional en la vida, en la ciutat i com a exponent de cohesió social

Associació de gent gran del Barri Vell - Mercadal

Maria Rosa Pié Pont

FESTA MAJOR DEL BARRI DEL MERCADAL

El nom de Mercadal apareix documentat per primera vegada l'any 1007. Això ha induït molts historiadors a l'error de suposar que en aquest indret se celebrava el mercat més important de la ciutat de Girona en època medieval.

L'església parroquial de Santa Susanna és la imatge més emblemàtica del barri del Mercadal. Al davant hi ha una plaça gran i ampla, la plaça de Santa Susanna, amb palmeres que n'engrandeixen la bellesa.

Els dies 28, 29 i 30 de maig se celebra la Festa Major.

És una festa major que organitza l'Associació de Veïns i que cada any és més coneguda i popular.

El Mercadal és un barri molt comercial i conegut a tota la ciutat. La plaça de Santa Susanna, juntament amb la plaça de l'U d'Octubre, ofereix un espai gran on es pot gaudir de totes les actuacions sense problemes.

Aquest any, el programa ha estat molt ben triat: actuacions musicals, jocs infantils i diverses activitats per a petits i grans.

Entre les actuacions musicals hi ha hagut les havaneres de l'Espai Cívic de la Gent Gran del Mercadal:

«La Mar Salada», formada per dones, i el «Grup d'Havaneres Mercadal», format per homes.

Com a final de festa, no hi pot faltar el sopar col·lectiu, que cada any aplega més comensals, ni la música de cloenda amb el conjunt «Nou Màgics», popular i molt conegut entre els balladors. En conjunt, hem de dir que la Festa Major del barri del Mercadal va començar l'any 2020 i que cada any agafa més força i més popularitat en tots els àmbits.

És molt important que aquestes festes populars no es perdin. L'Associació de Veïns, juntament amb l'Associació de Gent Gran del Mercadal, treballem perquè les nostres festes continuïn i tot sigui possible. Estem molt satisfets perquè els veïns i coneguts cada vegada ens hi impliquem més.

Associació de la Gent Gran de Montilivi

Maria Antònia Valle

Entre les activitats programades per l'Associació de Gent Gran Montilivi també hi ha la manualitat artesanal del frivolit , una varietat molt fina i delicada de punta de malla que es fa mitjançant una llançadora i fils molt fins de cotó. Es fa una suc-

cessió de nusos i bucles que creen formes geomètriques. El resultat és una labor molt fina i delicada que pot acabar convertida en camins de taula, anells, collarets, arracades, cortines...

Aquesta tècnica és molt antiga i el nom prové del francès. Era molt habitual veure aquests encaixos als punys, els

colls, les pitreres i les solapes de persones de la reialesa i l'aristocràcia europees.

El taller està dirigit per la senyora M. Carmen Vera, que té una llarga trajectòria en aquesta manualitat i molta paciència en els seus ensenyaments.

M'han demanat que col·labori fent una memòria de la vida del Casal. Em sento molt feliç de fer-ho: puc aportar informació des del 1986 fins a la meva jubilació. El Casal estava situat al carrer de la Rutlla, on ara hi ha l'Hotel d'Entitats, i estava destinat a les activitats i els serveis per a la gent gran. Tot i que era agradable, l'espai tenia mancances: els espais no eren adequats i les persones amb poca mobilitat hi tenien dificultats d'accés. Gràcies a la bona entesa entre l'Ajuntament i la Generalitat, el 1991 es va inaugurar el Casal de Montilivi, a l'avinguda de Pericot. Era un centre gran, espai s i amb les comoditats adequades,

destinat a la gent gran i també com a centre de dia. Va néixer una relació molt bona entre l'Associació de Gent Gran i l'Associació de Veïns de Montilivi. Totes dues compartien la idea que les relacions intergeneracionals eren importants i enriquidores per a tots els col·lectius, i que calia aprofitar al màxim els espais del Casal. Al cap d'un temps -perquè els canvis a l'Administració són lents i feixucs-, finalment es va convertir en el Casal Cívic Montilivi. Cal dir amb orgull que va funcionar i que continua funcionant avui dia. En destaquen les múltiples activitats per a la gent gran, els adults i els joves, així com el te-

atre amateur de l'Associació de Veïns de Montilivi, de caràcter intergeneracional. La bona entesa entre les associacions i la direcció del Casal fa que aquest tarannà continu  avui dia. Junta-ment amb les juntes de les dues associacions, m'enorgulleix dir que vaig aportar el meu granet de sorra a aquesta història de la vida del centre.

Secció dedicada als casals i associacions de gent gran de Girona com a espai d'intercanvi, de participació, relació intergeneracional en la vida, en la ciutat i com a exponent de cohesió social

Associació de la Gent Gran de Pedret

Rosa Maria Amargant

Hem encarat aquest final del curs 2025-2026 amb moltes ganes, aprofitant les festivitats i les cloendes que l'acompanyen.

Tots els cursos han continuat tenint una bona acollida i molta assistència, que no ha minvat gaire al llarg del curs. Excepte el curs de Pràctica Meditativa, que hem cancel·lat, la resta prosperen i tornaran després de les vacances. A més, incorporarem noves propostes: cursos de pilates, un els dimarts al matí i un altre els dimarts a la tarda, i un curs d'esquena forta i reeducació corporal, que també es farà els dimarts. També hi haurà tallers de memòria i d'ús del mòbil, tots dos els dilluns.

Quant a aquest final de curs, han estat uns mesos força tranquils des de Setmana Santa, en què hem reservat forces per a la recta final. Enguany vam preparar un petit muntatge floral per Temps de Flors, per decorar l'exterior del centre.

El dimarts 26 de maig vam organitzar una sortida a Roses, on vam visitar la fortalesa. Tot seguit, vam dinar a La Fraternal, d'Espolla, i després vam gaudir d'una tarda de balls en línia per pair-ho. Ja fa uns quants anys que fem aquesta sortida de cloenda a l'Empordà i sempre té molt d'èxit, amb un tracte excel·lent del restaurant.

A principis de maig, també vam organitzar un dinar a L'Argadà, a Girona, per a les sòcies que tenen més dificultats de mobilitat.

Però la majoria de les festes de cloenda que organitzem a Pedret s'han concentrat en la tercera setmana de juny. Van començar amb la cloenda de balls en línia el dilluns 15 de juny i van continuar amb el concert de cloenda a càrrec de la Metderband, acompanyat d'un pisolabis, el dijous 18 de juny. Aquella setmana també va coincidir amb la Diada de la Gent Gran de Girona, el dimarts 16 de juny.

El bingo ha continuat les tardes dels dilluns, dimarts i dijous, aprofitant la frescor que ens dona el Centre Cívic. Els dilluns també s'ha mantingut una petita sessió de repàs per a les alumnes de balls en línia, atès que tres mesos són massa temps sense ballar!

Hem tancat un curs més, en què hem rebut socis i sòcies nous.

CURSOS NOUS DE PILATES

Enguany obrirem cursos nous de pilates -els dimarts al matí i a la tarda- i de reeducació postural -els dimarts a la tarda-, amb l'objectiu de promoure un envelliment actiu i saludable mitjançant exercicis suaus, segurs i adaptats. Millorarem la postura, la mobilitat, l'equilibri i la força, alhora que reduïrem tensions i afavorirem una autonomia més gran en el dia a dia. A través de la respiració, els estiraments, la consciència corporal i l'enfortiment muscular, ajudarem cada participant a moure's amb més confiança, benestar i qualitat de vida, sempre respectant el ritme i les necessitats de cadascú.

Associació de Gent Gran de Sant Daniel

Joan Balbi Ribas

La robòtica

Bé. La robòtica està molt instal·lada en el nostre entorn, ja sigui en aparells domèstics, industrials, sanitaris, etc. No sé si és bona o no: penso que tot depèn de l'ús que se'n faci. La que utilitzem cada dia penso que és bona; la militar, penso que no cal. Imagino que totes dues deuen anar força de la mà.

Al Casal de Sant Daniel vam tenir la sort que el professor de la Universitat de Girona, el senyor Xavi Cufí, un gran mestre de la robòtica reconegut en diferents parts del món, ens vingués a impartir una classe excel·lent de robòtica, dividida en dues parts.

En la primera part ens va explicar com funciona un robot, com es programa, quins usos té i un munt de coses més.

La segona part era pràctica i hi participaven les persones assistents.

I ens vam preguntar: com es pot fer robòtica amb persones?

El professor ens va proposar una sèrie d'accions per aconseguir un moviment concret.

Consistia a portar una pilota a un punt, però, abans d'arribar al punt final, havíem de passar per altres punts. Cada persona havia d'executar una acció per arribar conjuntament al punt final.

Conclusions d'aquesta bonica experiència.

Vam haver de fer treballar la ment per coordinar totes les pautes que calia seguir per portar la pilota d'un punt a un altre passant per diferents llocs.

El professor Xavi Cufí ens va ensenyar com es pot fer robòtica sense ordinadors ni res que s'hi assembli.

Va ser una classe molt interessant i, al mateix temps, divertida.

Moltes gràcies al senyor Xavi Cufí per la gentilesa d'ensenyar-nos a fer de robots.

Sense adonar-nos-en, tots som robots!

**Secció dedicada als casals i associacions de gent gran de Girona
com a espai d'intercanvi, de participació, relació intergeneracional
en la vida, en la ciutat i com a exponent de cohesió social**

Durant l'any 2006, la senyora Conxi Badia, la senyora Maria Àngels Bahí i el senyor Joan Ayats van iniciar l'Associació de Gent Gran de la Vall de Sant Daniel. Amb el pas del temps, el Casal ha tingut diferents juntes fins a arribar a avui.

Des dels inicis, el Casal ha estat petit, ja que a Sant Daniel tenim una vall bonica, però poca població.

El Casal disposa d'un espai situat a les antigues escoles de Sant Daniel, on les persones es podien trobar per compartir jocs i converses, fer alguns treballs manuals o, senzillament, passar l'estona.

Amb el pas del temps, l'Ajuntament de Girona va instal·lar un forn per fer fusió de vidre. Tot seguit, es van començar a fer tallers de fusió, puntes de coixí, macramé i altres activitats.

Quan tot semblava que estava encarrilat, ens va arribar el pitjor enemic: la covid. Lamentablement, vam perdre gent que gaudia del Casal i hi compartia moltes estones. Aprofito l'avinencesa per dedicar un record a tots ells.

Bé. Passada la pandèmia, ha costat molt tornar a tirar endavant el Casal. Però hem tingut la sort que s'hi ha incorporat gent nova que, de mica en mica, ha tirat endavant la gestió del Casal, els tallers i les altres activitats que es fan durant l'any.

Fins aquí, doncs, aquest petit resum dels vint anys de vida del Casal de la Gent Gran de la Vall de Sant Daniel. També hem de donar les gràcies a totes les persones que han fet possible que el Casal continuï ben viu avui dia.

Hem acabat el curs 2025-2026 amb una bona participació en els tallers, les passejades setmanals i altres esdeveniments que s'organitzen.

De cara a l'inici del curs 2026-2027, està previst continuar amb les mateixes propostes que s'han dut a terme fins ara. També volem iniciar tres activitats noves: una de pintura, una altra de treball de l'espart i, un cop al mes, una visita cultural a diferents espais de la ciutat. Esperem que en pugui gaudir força gent.

Associació de Gent Gran de Santa Eugènia

Jordi Sirvent

ACTIVITATS REALITZADES

Durant el període comprès entre mitjan hivern i ben entrada la primavera, l'associació ha fet les activitats habituals. Deixant de banda les activitats quotidianes de tot l'any, que tenen uns horaris ben marcats, sempre destaquem les que es fan fora d'aquests horaris i dies habituals: dinars, excursions, berenars...

Sempre destaquem el dinar a l'Escola d'Hostaleria, que ja s'ha convertit en un clàssic i que, per la demanda que té, sempre es fa en dues ocasions. Aquí ens referim al dinar del mes de març. Prèviament, i coincidint amb les dates assenyalades pel calendari, es va celebrar la festa de Carnaval amb un berenar i una quina. Es van donar premis a les disfresses més destacades.

Coincidint amb la Setmana Santa, també es va celebrar la tradicional bunyolada, amb ball per a tots els assistents.

Finalment, un grup de socis va assistir a la Festa de la Gent Gran, en què es van presenciar actuacions teatrals i es va projectar un vídeo de les activitats de tots els casals.

Secció dedicada als casals i associacions de gent gran de Girona com a espai d'intercanvi, de participació, relació intergeneracional en la vida, en la ciutat i com a exponent de cohesió social

Una excursió molt esperada va ser el viatge a Toledo per assistir a l'espectacle de tipus medieval anomenat Puy du Fou, molt de moda. Va ser un viatge llampec que va causar una impressió molt agradable als assistents, tant per l'espectacle, que tothom va qualificar de molt recomanable, com per la ciutat de Toledo, la joia de les tres cultures.

Al local de l'associació es va preparar un mural per recordar Temps de Flors, que se celebrava a la ciutat de Girona. Hi van col·laborar alguns membres del Casal, amb l'ajuda d'alguns alumnes del Col·legi Maristes, que durant uns dies ens van acompanyar dins d'un programa de convivència entre generacions i de tasques de voluntariat.

Amb l'ajut de dinamitzadors del Centre Cívic, es va posar en marxa l'activitat de jocs, que de moment està en fase de creixement i a la qual es vol donar continuïtat.

Tradicionalment, al maig, l'associació sol fer alguna excursió. En aquesta ocasió, es va triar Vilafranca de Conflent per fer un viatge amb el Tren Groc i visitar les grutes de les Canaletes. Com que la demanda va ser molt gran, el viatge es va repetir al juny per poder atendre tots els socis.

Finalment, a l'inici de juny, es va celebrar la ja tradicional arrossada, que serveix de cloenda del curs. Hi va haver actuacions de la coral i del grup de risoteràpia. Els grups de balls en línia i de risoteràpia també van participar en la cloenda de les activitats de Can Ninetes.

BREU HISTÒRIA DE L'ASSOCIACIÓ DE LA GENT GRAN DE SANTA EUGÈNIA

En plantejar-me la possibilitat de parlar de la història del Casal -a mi m'agrada anomenar-lo així-, sempre m'ha semblat molt més oportú enfocar-ho com un homenatge a un grup de persones que, amb un gran sentit de la solidaritat, valentia i esforç, es van arriscar a tirar-lo endavant. No busqueu en aquesta breu història una relació detallada de dates i esdeveniments en ordre cronològic.

És innegable que, si parlem d'història, cal esmentar fets cronològics succeïts en un lloc determinat. Però procuraré no aclaparar-vos amb un reguitzell de dates associades a determinats fets.

En primer lloc, cal mirar els inicis del Casal, el naixement de l'associació, agrupació o lloc de trobada de la gent gran. Per això, ens hem de remuntar a finals del segle passat. Aquesta associació va néixer sota l'empara d'una entitat bancària que, en molts municipis de Catalunya, ja havia creat diversos clubs de jubilats -crec que així s'anomenaven- amb el nom de Club de Jubilats Sant Jordi. En el cas de Santa Eugènia, tenia la seu al lloc on actualment hi ha La Pedrera, una entitat social situada al carrer de Santa Eugènia, a prop de la «plaça del Barco».

En els inicis del club de jubilats, la mateixa entitat bancària programava les activitats i els participants n'eren clients. Per tant, l'efecte social que sempre es pressuposa a aquestes activitats quedava limitat a un grup determinat de gent. Com podeu suposar, al darrere hi havia un interès lucratiu per part de l'entitat.

En un principi, les activitats es limitaven a disposar d'un local on els associats es podien reunir per compartir estones, jocs, xerrades, etc. També es programaven excursions per visitar llocs

d'interès. Les activitats es van anar ampliant amb gimnàstica, ioga, coral, etc. Cal destacar la poca participació dels socis en l'organització i el desenvolupament de les activitats.

Va arribar la crisi econòmica provocada per la bombolla immobiliària, que va repercutir en algunes entitats bancàries. Algunes van ser absorbides, com la que ens ocupa, que va canviar de nom i també de propietaris. Una de les conseqüències va ser l'eliminació del Casal de Jubilats. Per tant, els seus membres es van trobar sense un local on poder gaudir de les activitats que, fins aleshores, ocupaven les seves estones d'oci. Aquest fet va caure molt malament al col·lectiu i va generar moltes protestes i alguna manifestació. També va generar molta solidaritat de les altres entitats del barri.

La zona de l'antic mercat de Santa Eugènia, que s'havia enderrocat, es va transformar, després de molts embolics judicials i d'un llarg procés de reconversió, en un espai nou amb noves edificacions, alguna de les quals encara està a mig fer. Aquests espais es van destinar a serveis municipals de l'Ajuntament de Girona, sobretot a serveis socials.

Al mateix temps, les entitats del barri reivindicaven la necessitat de disposar d'equipaments de caràcter social. Entre altres, es reivindicava un centre de dia. La primera idea va ser ubicar-lo a l'espai de l'antic mercat de Santa Eugènia. Es va desestimar el centre de dia i l'Ajuntament es va decantar per situar-hi el nou Casal de Gent Gran. El nou Casal disposa d'un local ampli als baixos i d'un altre local al primer pis. En aquest pis també hi ha un despatx i un altre local més petit que s'utilitza per als mals endreços. Finalment, també hi ha un local que s'utilitza per a les visites del podòleg.

**Secció dedicada als casals i associacions de gent gran de Girona
com a espai d'intercanvi, de participació, relació intergeneracional
en la vida, en la ciutat i com a exponent de cohesió social**

Encara hi ha un segon pis amb un local força ampli per a activitats de ball i gimnàstica. També s'utilitza com a menjador.

Va ser molt destacable, i cal remarcar-ho, la feina de qui posteriorment formaria la nova junta. Van fer una feuada i un pelegrinatge pels despatxos de l'Administració i per alguna entitat bancària per donar d'alta la nova associació, elaborar els nous estatuts i dotar-la de tots els instruments necessaris per al seu funcionament. És encomiable la feina de persones com la Bea i l'Antònia, i d'altra gent implicada que volem destacar per damunt de tot. Al cap de poc, es va canviar el nom de l'associació: es va supri-

mir l'afegit de Sant Jordi i va passar a anomenar-se Associació de la Gent Gran de Santa Eugènia.

Una vegada muntada l'estructura, calia posar en marxa el conjunt d'activitats i donar el servei que demanava la gent gran del barri. Gairebé totes les activitats que el Casal fa actualment són les mateixes que ja es feien des del primer dia. Tenien una gran acollida i eren molt concorregudes.

Com a complement de les activitats rutinàries, també es feien excursions. Es va formar part d'un programa de l'Ajuntament que subvencionava excursions de caràcter cultural.

L'associació tenia un gran dinamisme. A més d'acollir totes les activitats esmentades, el Casal s'utilitzava com a lloc de trobada de la gent gran, que hi passava el matí o la tarda compartint estones, jugant, conversant, llegint el diari, etc.

Tot es va trencar amb l'aparició de la covid. A més de l'obligació de tancar el local a causa del confinament, la malaltia va tenir una gran repercussió, ja que afectava un dels col·lectius més sensibles. Va ser un cop molt dur i va costar molt poder reprendre l'activitat. Gràcies a l'empenta d'una nova junta, i amb molt d'esforç i treball, s'ha aconseguit tornar a posar el Casal al seu lloc.

Des d'aquí, i ja per acabar, volem homenatjar totes les persones que han col·laborat, participat i format part del col·lectiu. Tot el seu esforç ha servit per portar el Casal fins al lloc on és avui. També dediquem un record molt gran a les persones que ja no són entre nosaltres i que van ser membres actius del Casal. Fins sempre.

P. D. Un agraïment molt especial a Antònia Medina, que, a més de ser una de les persones que van aixecar el Casal, va col·laborar en l'elaboració d'aquest escrit. Moltes gràcies.

Associació de Pensionistes i Jubilats de Tàlala

Maria Dolores Rodríguez

Uns mesos plens d'activitats, música i molta il·lusió

Durant aquests darrers mesos hem viscut una etapa especialment intensa i bonica al Casal de la Gent Gran. Han estat mesos de trobades, celebracions, música i, sobretot, bons moments compartits entre companys i companyes.

El mes de maig va estar marcat per la celebració de la Diada de la Gent Gran, una jornada molt esperada per tothom. Va ser un dia fantàstic, ple d'alegria, companyonia i bons moments, i una oportunitat per retrobar-nos, gaudir plegats i valorar la importància de mantenir-nos actius, participatius i units. Des

d'aquí volem agrair a totes les persones que van fer possible una jornada tan especial i a tothom qui hi va participar amb tanta il·lusió.

Amb l'arribada del mes de juny, l'activitat va continuar. Aquesta vegada, però, vam portar la nostra música i les nostres ganes de compartir més enllà del Casal. Amb la coral, vam tenir l'oportunitat de visitar diferents residències de gent gran i oferir-hi una estona de música, alegria i companyia.

Vam visitar el centre de Palau, a prop del Centre Güell de Girona, i també Les Oliveres de Sant Gregori. A tots dos llocs ens van rebre amb molt d'afecte. Per a nosaltres van ser experiències molt gratifi-

**Secció dedicada als casals i associacions de gent gran de Girona
com a espai d'intercanvi, de participació, relació intergeneracional
en la vida, en la ciutat i com a exponent de cohesió social**

cants. Cantar per a altres persones grans, compartir cançons i veure la il·lusió als seus rostres ens va recordar que la música té la meravellosa capacitat d'unir-nos i de despertar records i emocions.

Mentre la coral continuava portant les seves cançons a diferents centres, al Casal també arribava el moment de posar el punt final a les activitats de la temporada. Com no podia ser d'una altra manera, ho vam fer amb creativitat, il·lusió i moltes ganes de passar-ho bé.

Una de les activitats que va despertar més entusiasme va ser la confecció de vestits de paper. Durant diverses sessions vam posar a prova la imaginació, la creativitat i l'habilitat per transformar el paper en autèntics dissenys. El resultat va ser espectacular, però el millor va ser el procés: treballar plegats, ajudar-nos, riure i gaudir de cada moment.

Finalment, va arribar el gran dia: la presentació dels nostres vestits durant les festes del barri de Germans Sàbat. Allà vam poder mostrar amb orgull la feina feta i compartir-la amb tots els veïns i veïnes. Va ser una manera magnífica de tancar les activitats i portar fora del Casal tot allò que fem durant l'any: participació, creativitat, amistat i moltes ganes de gaudir.

Ara toca fer una petita pausa, però ens quedem amb tots els bons records d'aquests mesos i amb la il·lusió de retrobar-nos i continuar fent activitats plegats.

Fer-se gran no vol dir deixar de fer coses. Al contrari: cada activitat nova és una oportunitat per aprendre, compartir, riure i continuar gaudint de la vida.

Fins a la pròxima, companys i companyes!

Associació de Jubilats i Pensionistes de Can Gibert del Pla

Maria Sunyer

Ja som a l'estiu i la gent té ganes de sol i platja. Per això, el Centre de Jubilats de Can Gibert ja ha celebrat el dinar de Sant Joan, que acomiada el curs fins al setembre, quan tornarem a començar les activitats que oferim als socis i les sòcies.

Aquest estiu, l'Espai Cívic Can Gibert oferirà cursos d'estiu per a tothom qui hi estigui interessat. Els dilluns i dimecres es farà una hora de gimnàstica de manteniment i, els dijous, dues hores de Ba-

llem Junes. Com sempre, les inscripcions es faran a l'Espai Cívic o al web.

També hi haurà txikung a la fresca els dimarts al matí, a la plaça Pere Calders, i, els dijous, les Caminades de Juliol, amb punt de sortida al CAP de Can Gibert.

Esperem que gaudiu d'un bon estiu. Ens tornarem a trobar al setembre.

Esplai de Gent Gran de Sant Narcís

Tere Delgado Padrosa

Socis, amics i veïns: després de tot un curs ple de satisfaccions per a la Junta de l'Esplai de la Gent Gran de Sant Narcís, gaudirem d'unes vacances ben esperades. Això sí, després d'uns últims dies de correuita per deixar tots els cursos preparats, cadascun amb les sol·licituds fetes pels nostres socis. Permeteu-me que, des d'aquí, doni les gràcies als sis membres de la Junta: R. Robles, A. Gutiérrez, C. Gutiérrez, M. de Quintana, R. Fernández i S. Martín. Tot i la calor, han estat al capdavant per poder inscriure i atendre cadascun dels socis que aquests dies han omplert la sala per inscriure's als nous cursos.

El mes de juny vam celebrar la Festa de la Gent Gran amb una petita mostra d'algunes activitats, com gimnàstica, taitxí i sevillanes, al matí, seguida d'un pica-pica. A la tarda hi va haver una demostració molt bonica de ball en línia en què

es van reunir, entre els diferents nivells, un total de 180 participants. Van omplir tot l'espai davant del Centre Cívic, amb el pica-pica corresponent i, tot seguit, el final de festa amb l'Associació Cultural Actura.

En tancar aquest curs, tota la Junta està molt satisfeta per haver pogut complir gairebé totes les expectatives que ens havíem proposat, sense oblidar les excursions, que han estat tot un èxit.

En tancar aquest resum, m'arriba la notícia que un membre molt estimat de la junta anterior, de la qual havia estat secretari, i molt conegut perquè durant anys havia portat tot el tema de les excursions, el senyor Valentí Garcia Estadella, ens ha deixat. Descansi en pau. El nostre condol més sentit a la seva esposa, Maria Àngels, i a tota la família.

Bon estiu per a tothom.

Una jornada de qualitat contra el maltractament

Joan Miró Ametller

El mes de juny, a més de la Diada de la Gent Gran, es va commemorar a Girona i en altres poblacions el dia contra el maltractament de la gent gran. L'acte, organitzat amb la col·laboració de diversos organismes i institucions, com els consells de la gent gran de Girona i del Gironès, es va celebrar el dia 12 a CaixaForum Girona, gràcies a la Fundació «la Caixa», amb el suport de l'Ajuntament de Girona i del Consorci de Benestar Social Gironès-Salt, el Consell Comarcal del Gironès i la intervenció del grup de recerca de la Universitat de Girona que estudia els problemes de les persones grans, com fer la ciutat més amable i com fomentar actituds intergeneracionals, representat per la doctora Pilar Monreal. Un grup d'havaneres del Casal de la Gent Gran del Mercadal va amenitzar la celebració, que es va tancar amb un excel·lent pica-pica. L'acte va tenir dos moments culminants: la ponència de la doctora Monreal, seguida de la intervenció del públic, i la lectura del manifest a càrrec del periodista Jordi Mir. En altres poblacions, per commemorar la data, es van fer caminades en honor de les persones grans.

Per maltractament no hem d'entendre només el físic, que és el concepte aparentment més immediat. També hi ha els maltractaments psicològics, els menyspreus, els maltractaments econòmics, institucionals i intrafamiliars, i fins i tot l'autonegligència... Pot ser un maltractament considerar les persones grans fora de joc, tractar-les com si fossin inútils i incapaces d'entendre qualsevol missatge. I, si fossin maltractaments imaginaris, caldria esbrinar-ne l'origen.

Ens toca a nosaltres

Els drets i les llibertats no es regalen. S'han de conquerir. I s'han de defensar. Sempre estan en perill. No podem deixar mai de lluitar per conservar-los. Els primers a ser conscients dels nostres drets hem de ser nosaltres. Cal que els descobrim, que els entenguem, que els assumim i que els proclamem. Els hem de reclamar. Els hem de defensar.

Podem convertir-los en tema de conversa amb companys i amics; així els sentirem més nostres i els farem reals. Els crearem nosaltres! Els construirem! Si volem que ens respectin, ens ho hem de guanyar. I ho podem fer demostrant que ens agrada aprendre coses noves, que cada dia ens espera una novetat i que som capaços d'ensenyar els altres amb optimisme.

Els maltractaments no tenen preferències. Se'n poden patir a totes les edats: en la infància, en l'adolescència i en la vellesa; en totes les condicions, en qualsevol lloc i en qualsevol moment. I, per superar-los, cal saber defensar-se. No cal que sigui físicament; sobretot, intel·lectualment. I no t'han de fer por les novetats. L'actitud ha de ser vigilant. El món canvia i tu canvies amb ell. Més ben dit: tu fas canviar el món. Som els protagonistes! Recorda-ho.

Així sabrem identificar quins són els problemes que ens amoïnen dia rere dia i quines solucions tenen. Perquè els haurem descobert nosaltres. I no quedarem passivament a l'albir dels altres. Tots som humans i, com a humans, especulem, construïm, expliquem i, és cert, ens equivoquem; però també l'encertem.

Així, entre tots, dissenyarem i aixecarem Girona com a ciutat amable.

Girona, ciutat amigable amb les persones grans

Pere Heras i Montal

Aquest any han coincidit dos esdeveniments pràcticament seguits i molt interessants per al nostre col·lectiu de gent gran.

El primer va ser el Dia Mundial de Presa de Consciència de l'Abús i el Maltractament a les Persones Grans, que se celebra el 15 de juny, però que, atesa

la coincidència amb la nostra Festa de la Gent Gran, va tenir lloc el 12 de juny d'enguany.

En l'incomparable marc de CaixaForum Girona, que molta gent coneix per l'antiga denominació de Fontana d'Or, va tenir lloc l'acte, amb força afluència de públic. El van organitzar conjuntament el Consell Municipal de la Gent Gran de Girona i el Consell Consultiu de la Gent Gran del Gironès, amb l'estimable col·laboració de la Fundació «la Caixa», i va seguir aquest ordre del dia:

La Diada de la Gent Gran, que va tenir lloc el passat 16 de juny al Teatre Municipal de Girona, va ser molt ben valorada per tots els assistents

Salutació a càrrec del senyor Manel Rullo Llobart, director de CaixaForum Girona.

Presentació de l'acte i conducció a càrrec de la vicepresidenta del Consell Municipal de la Gent Gran, la senyora Maria Àngels Bahí Fàbregas, i de la vicepresidenta del Consell Consultiu de la Gent Gran del Gironès, la senyora Carme Bosch.

Benvinguda a càrrec de la presidenta del Consell Consultiu de la Gent Gran del Gironès i presidenta del Consell Comarcal del Gironès, la senyora Sònia Gràcia i Xuclà.

Ponència a càrrec de la doctora Pilar Monreal Bosch, que va parlar dels maltractaments envers la gent

gran amb el títol «Visibilitzem els maltractaments. Fem visibles els drets de les persones grans». Va ser una ponència interessantíssima, seguida d'un col·loqui amb el públic assistent en què la senyora Monreal va respondre totes les preguntes i els comentaris que se li van fer.

A continuació, el senyor Jordi Grau, president del Col·legi de Periodistes de Catalunya a Girona, va llegir el manifest del Dia Mundial de Presa de Consciència de l'Abús i el Maltractament a les Persones Grans. Va cloure l'acte el president del Consell Municipal de la Gent Gran de l'Ajuntament de Girona,

el senyor Lluç Salellas i Vilar, alcalde de la ciutat de Girona.

L'excel·lent actuació del grup musical d'havaneres de l'Associació de Gent Gran Barri Vell-Mercadal va posar punt final a la diada, que va acabar amb un pica-pica molt bo i abundant.

Abans de parlar de la Festa de la Gent Gran, hauríem d'agrair la col·laboració del Consell Municipal d'Infants i del Consell Municipal de Joves i Adolescents, que van organitzar el concurs de creació del cartell de la Diada de la Gent Gran. Hi va participar un nombre molt elevat d'originals, fet que va dificultar molt al Consell Municipal de la Gent Gran l'elecció del guanyador.

La Diada de la Gent Gran, que va tenir lloc el passat 16 de juny al Teatre Municipal de Girona, va ser molt ben valorada per tots els assistents. L'emblemàtic espai va lluir molt i hi va assistir molta gent, si bé no tanta com en les diades anteriors celebrades a l'Auditori. En la programació s'hi va trobar a faltar la música.

La festa va començar amb la benvinguda de l'alcalde de la ciutat, el senyor Lluç Salellas i Vilar, i de

la vicepresidenta del Consell Municipal de la Gent Gran, la senyora Maria Àngels Bahí Fàbregas.

A continuació, hi va haver l'espectacle «Que no ens jubilin de viure», del grup de teatre musical de l'Espai-Caixa. Tot seguit, es va projectar la presentació audiovisual «Una mirada compartida», sobre les activitats dels casals i les associacions de persones grans, elaborada conjuntament amb l'alumnat de l'Escola ERAM.

La regidora de Ciutat que Cuida, Gemma Martínez Villagrasa, va pronunciar un parlament.

El Grup de Teatre de Taialà va representar l'obra «Jo no volia matar-lo».

Per acabar, hi va haver el comiat i un pica-pica que va fer les delícies dels assistents. Tot va anar molt bé, però, si hi hem de posar alguna «pega», tal vegada la trobaríem en la coca de sucre, que no era gaire apta per a les dentadures de la nostra edat. Quant a la quantitat, per primera vegada va sobrar menjar del càter: hi va haver menjar de sobres per a tothom.

Ens havíem queixat moltes vegades de la manca de difusió de l'acte; aquesta vegada ha millorat força. Esperem que en la propera edició es pugui millorar encara més la nostra festa.

Girona: ciutat d'història i llegendes

Josep Maria Saiz Garcia

GUERRA DE LA INDEPENDÈNCIA (ANY 1808) COMPANYIA FEMENINA MILITAR DE SANTA BÀRBARA

Per al turista que avui dia arriba a Girona, un dels llocs amb una singularitat especial és la plaça de la Independència. En aquest sentit, i com a preàmbul abans d'entrar en el nostre tema fonamental, farem un petit repàs de la història d'Europa en el moment en què trobem un personatge molt significatiu, que va transformar profundament la història europea quan va actuar com a general durant la Revolució Francesa. Va arribar al poder mitjançant un cop d'estat. Posteriorment, va ser emperador dels francesos i rei d'Itàlia.

Parlem de Napoleó Bonaparte. Els seus interessos van provocar al continent europeu la Guerra de la Independència. Volia fer rei d'Espanya el seu germà Josep Bonaparte i, per tant, havia de travessar els Pirineus.

Monument mausoleu a Álvarez de Castro

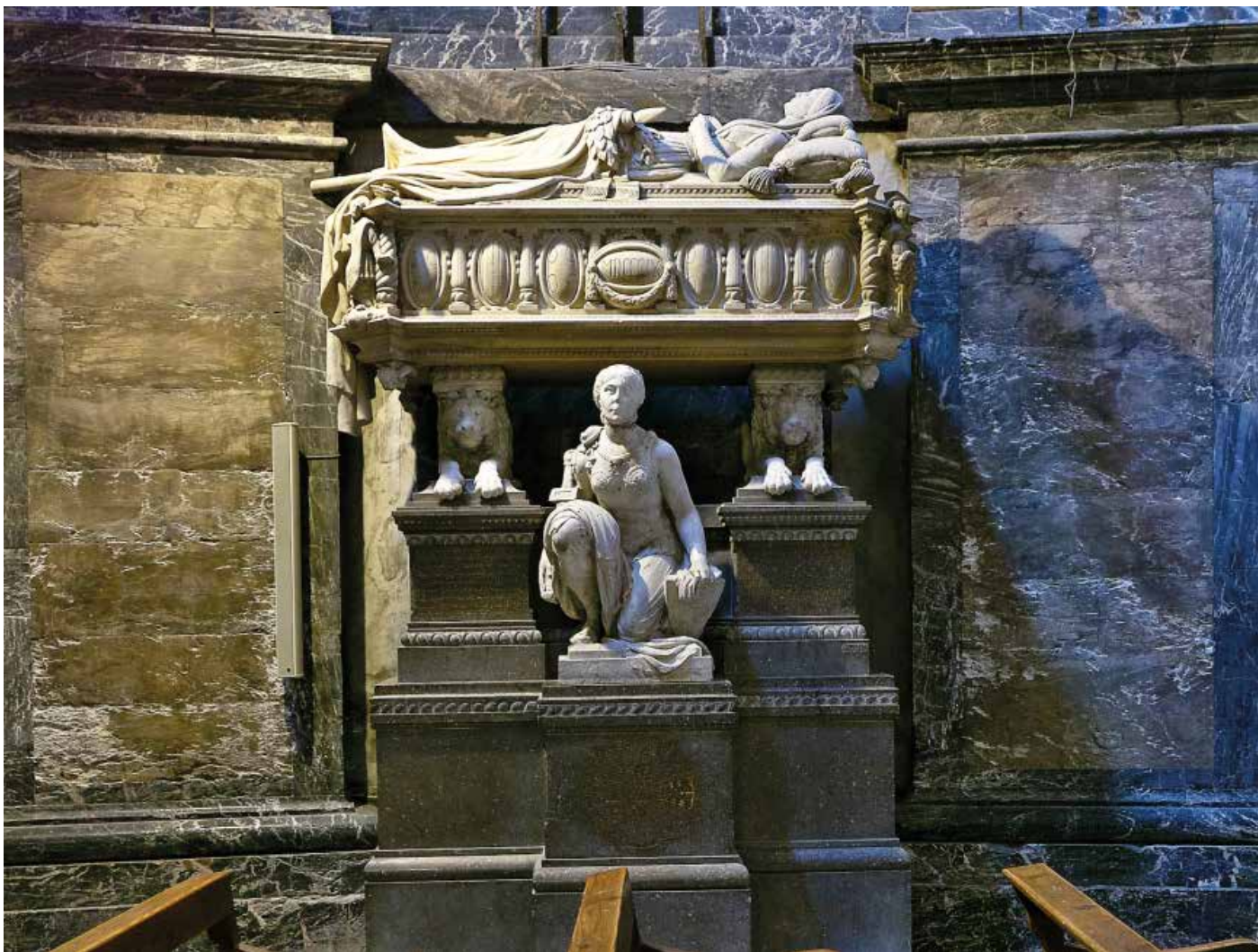
A partir d'aquest moment, la ciutat de Girona apareix per la seva importància en el control de la carretera principal entre França i Espanya.

Uns 32.000 efectius envoltaven la ciutat, defensada per uns 9.000 efectius i milicians sota les ordres del general Álvarez de Castro, nomenat governador de la plaça. L'exèrcit francès va assetjar la ciutat, que va resistir i va forçar un llarg setge. A més, va retenir part de l'exèrcit francès durant una temporada. La batalla va esdevenir llegendària i Álvarez de Castro, un heroi nacional. No obstant això, es va posar malalt i va ser substituït pel brigadier Joan Bolívar, que es va rendir dies més tard.

La ciutat comptava amb militars amb experiència: el regiment Ultònia, la milícia dels miquelets i també la Companyia de Santa Bàrbara.

Arribats a aquest punt, volem parlar especialment d'aquesta darrera companyia. La Companyia de Santa Bàrbara, creada pel general Álvarez de Castro, era exclusivament femenina. Van ser dones valentes que van lluitar activament contra les tropes franceses: atenien els ferits, apagaven incendis i participaven activament en la defensa de Girona al costat dels soldats. Comptaven amb comandants, sargentines i esquadristes, que organitzaven les tasques que calia fer tenint molt present la disciplina militar. Estaven liderades per quatre comandants, que manaven les quatre esquadres creades: Maria Àngela Bivern, Llúcia Jonama de Fitz-Gerald, Maria Custí i Raimunda de Nouvilas.

Parlem de Napoleó Bonaparte. Els seus interessos van provocar al continent europeu la Guerra de la Independència. Volia fer rei d'Espanya el seu germà Josep Bonaparte i, per tant, havia de travessar els Pirineus

Monument mausoleu a les heroïnes de Santa Bàrbara

Hem volgut parlar d'una de les quatre comandants esmentades, concretament de Maria Àngela Bivern i Puig, que va néixer a Palol d'Onyar. Als vint-i-dos anys va ser nomenada comandant d'una de les seccions, la tercera esquadra, i va col·laborar-hi portant queviures i munició als combatents de la ciutat. Va voler participar individualment com a soldat de primera línia, però no li ho van permetre. Llavors va pagar, amb els

seus diners, un soldat perquè anés a la guerra en lloc seu.

Una vegada acabada la guerra, el rei Ferran VII li va atorgar la Creu del Setge de Girona.

Per reial decret, li va ser atorgada una pensió vitalícia de 250 ducats.

L'Ajuntament de Girona va acordar posar el nom d'Àngela Bivern i Puig a un carrer de la ciutat.

Gaudí, l'arquitecte de Déu

M. Rosa Pié Pont

Antoni Gaudí i Cornet (1852-1926) va néixer a Riudoms, a la masia familiar, on el seu pare tenia el taller de caldereria.

Sempre s'ha dit que Gaudí era de Reus perquè hi va ser batejat i consta que hi va fer els primers estudis. Ja més gran, va començar els estudis d'arquitectura a Barcelona.

La clientela de l'arquitecte va anar canviant i va passar a estar formada principalment per membres de la burgesia catalana i del clergat, fins que, ja de més gran, es va dedicar en exclusiva a la Sagrada Família.

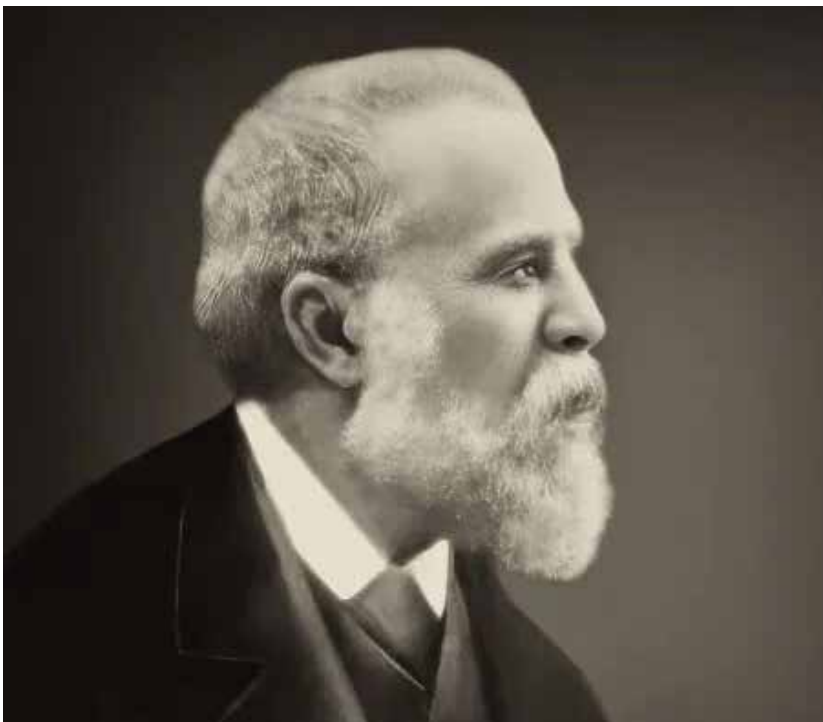
Enumerar les seves obres és resseguir un llarg camí de treball. Algunes potser van ser desconegudes per a molta gent durant anys. Entre les més conegudes hi ha la Casa Batlló, la Pedrera, la Colònia Güell, el Cellar Güell, el Palau Güell, el Park Güell, la Casa Vicens, a Gràcia, la Casa Milà, el Palau Episcopal d'Astorga i El Capricho (Comillas, Cantàbria).

Totes aquestes obres, i algunes que potser no esmento, van ser finançades per persones que, en aquella època, eren grans negociants del tèxtil, com el senyor Güell.

Gaudí era molt religiós i, el 1899, es va integrar a la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat. La seva activitat com a arquitecte va ser molt intensa, i algunes obres van quedar inacabades per falta de pressupost.

A principis del segle XX es va dedicar a la seva gran obra: la Sagrada Família, el projecte més important

Gaudí era molt religiós i, el 1899, es va integrar a la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat. La seva activitat com a arquitecte va ser molt intensa, i algunes obres van quedar inacabades per falta de pressupost

de tot el seu llegat arquitectònic, l'església més alta del món i un símbol de Barcelona.

Ha estat per a mi una gran il·lusió escriure aquestes línies, tot i que tothom ja coneix Gaudí i la Sagrada Família gràcies a tota la informació que se n'ha publicat durant els últims anys.

Vaig néixer a Barcelona en un temps de postguerra, tristesa i misèria, però vaig tenir la sort de viure en un barri on la Sagrada Família era a prop de casa meva. Quan era petita i adolescent, aquell era un lloc bonic per passar-hi una tarda de diumenge. Tot era obert i només es podia anar a la cripta per sentir missa. Pujar les escales de cargol de les torres era tot un atreviment per veure la ciutat.

El Park Güell era l'altre lloc del qual guardo un gran record. Els diumenges al matí hi havia un

home que llogava bicicletes per fer la volta a la plaça dels bancs de trencadís. Jo, de ben petita, vaig aprendre a anar amb bicicleta en aquella plaça. A l'Escola del Parc del Guinardó, molt a prop del Park Güell, també hi anàvem amb les mestres (seguint el sistema de Rosa Sensat) per aprendre a ballar sardanes. Era una escola amb un ensenyament catalanista. Tant el Park Güell com l'Escola del Bosc són dins les muntanyes de Collserola.

Aquesta és la meva aportació de sentiments i records que mai no s'obliden. Ara sento enyorament i alegria quan veig que tothom sap qui era Gaudí, de qui durant molts anys es parlava ben poc. Mai no m'hauria pogut imaginar que veuria la Sagrada Família gairebé acabada.

Els records guarden l'essència.

Dones de Girona en el record

Montserrat Guanter Salart

Pensionistes de CCOO de les Comarques Gironines

Emília Xargay i Pagès

(Sarrià de Ter, 1927 - l'Escala, 2002)

Artista

L'any que ve celebrarem el centenari del seu naixement, una data que els ajuntaments de Girona i Sarrià haurien d'aprofitar per mostrar la gran quantitat d'obra d'Emília Xargay que conserven en els seus fons.

Va néixer a Sarrià de Ter, al si d'una família de mestres d'obres i propietaris d'una bòbila.

Als tres anys se li va morir el pare. La seva mare, Lola Pagès, que també era pintora, ja sabia que aquella filla «rebel», a la qual agradava voltar per fora i jugar a la bòbila, tenia una vocació artística molt forta i que calia deixar-la fer.

La seva vida va estar molt lligada a Girona. Va estudiar a l'actual Escola Eiximenis i va ser alumna de l'Escola d'Art Joan Orihuel (1^a). Tots la recordem vivint al barri de la Rodona fins gairebé al final dels seus dies.

En el món artístic de la Girona grisa dels anys quaranta i cinquanta, poques dones tiraven endavant la seva vocació. Però ella, juntament amb Montserrat Llonch i Joaquina Casas, va entrar a l'Escola d'Art Joan Orihuel. Allà va compartir formació amb joves artistes que serien coneguts més endavant, com Ramon M. Carrera, Paco Torres Monsó, Enric Marquès, Joaquim Casellas, Joan Riu...

El 1944, quan tenia disset anys, va fer la primera exposició, juntament amb altres alumnes d'Orihuel, a la sala de la Rambla de Girona. El 1946, a la mateixa sala, ja va exposar sola. En aquestes primeres mostres es va iniciar en l'àmbit de la pintura tradicional, però era una dona inquieta a qui agradava experimentar i fer la seva pròpia evolució.

Emília Xargay va ser una artista molt polifacètica: va dibuixar cartells, va il·lustrar llibres, va modelar trofeus d'entitats, va fer ceràmica, va treballar el vidre, va dissenyar joies i va fer gravats, tapissos i, finalment, escultures. Un viatge a París li va permetre conèixer artistes abstractes que la van influir, sense que abandonés el seu estil. També va fer una estada formativa a l'Argentina, on va dur a terme una exposició.

A la dècada dels cinquanta, va participar en diversos Salons d'Octubre. Sota el nom de Grup de Girona, va exposar a Barcelona juntament amb Enric Marquès i Joaquim Casellas.

1 Joan Orihuel i Barta va obrir una escola d'art a Girona del 1938 al 1950.

El 1950 va fer de secretària del rodatge del film Pandora y el holandés errante i en va fer els guions il·lustrats (storyboards).

El 1951 va formar el grup Indika amb altres artistes gironins i de les comarques (2)². La seva obra ja presentava uns forts contrastos de colors, gairebé fauistes.

El 1960, juntament amb Carles Vivó, Antoni Varés i Isidre Vicens, va promoure la I Fira del Dibuix a la plaça del Vi de Girona, coincidint amb les Festes de Sant Narcís. Aquest esdeveniment continua viu i se celebra cada 1 de novembre.

El 1963 es va iniciar en l'escultura, disciplina que acabaria constituint la part central de la seva obra. Va veure que l'obra pública i l'art al carrer eren importants. Va intervenir en construccions amb obra pròpia: l'absis de l'església de Nostra Senyora de la Misericòrdia de Sarrià de Ter, el plafó de formigó i esmalt de l'aeroport de Girona, el 1967, i el retaule policrom de l'exterior del mercat municipal de Salt, el 1973. Hi ha molts monuments i escultures seus repartits per tot el territori, com ara a Girona, Torroella, Sant Jeroni de la Murtra, Badalona i l'Escala...

L'Emília era una força de la natura, cosa que es veia en la manera de treballar les escultures. A Girona, al carrer d'Emili Grahit, a prop del riu Onyar, hi ha

l'escultura de bronze «La Família». Són molt emblemàtiques les seves escultures de toros poderosos dels anys vuitanta, com el gegant de formigó de quatre metres de llargada que hi ha a Sarrià de Ter. Aquest és el primer de molts altres toros posteriors de bronze.

Va rebre molts premis i reconeixements a Madrid, l'Argentina i el Brasil -quan es va celebrar la III Biennal Hispanoamericana d'Art de Barcelona-, així com el Premi Ynglada-Guillot, el Premi d'Escultura de la Diputació de Barcelona el 1970, el Premi d'Escultura de Petit Format el 1981, el Premi al Mural Ceràmic el 1982 i la Creu de Sant Jordi el 1992. Té obra al MNAC i al Museu d'Història de Girona, entre altres institucions, i apareix en catàlegs i diversos llibres d'art contemporani. Ha exposat en diferents ciutats de l'Estat espanyol i en nombrosos països de la resta del món.

A Sarrià de Ter li han dedicat una plaça i, com a homenatge pòstum, l'Ajuntament va batejar la biblioteca amb el seu nom: Biblioteca Municipal Emília Xargay.

Una dona valenta, poderosa, treballadora i independent, i una artista tan coneguda i lligada a Girona que considerem que pot formar part de «Dones de Girona en el record».

Fonts:

Ajuntament de Girona. Beca 8 de Març del 2008. Rosa Pous, Memòria històrica de les dones artistes dels segles XIX i XX.

El Punt Avui, «Dones de Girona 2021». Diversos articles de Raimonda Coll Bonet a la revista El Poble, de Sarrià de Ter.

² Grup Indika: primer el van formar Xargay, Torres Monsó i J. Massanet, i més tard s'hi van afegir Esther Boix, Jordi Curós, Guillem Massot, Joaquim Casellas i Evarist Vallès.⁹

Fer memòria

Associació Contra l'Oblit
Grup de Suport a les Represaliades
pel Patronato de Protección a la Mujer

Si éreu joves a la dècada dels seixanta o dels setanta, potser recordeu una amenaça que s'esgrimia contra les noies si sortien massa, si arribaven tard a casa, si freqüentaven amistats que la família no aprovava, si eren desobedients... o si volien ser més lliures del que la societat i les normes morals de l'època permetien: «Et portarem a les monges». Era l'amenaça d'un càstig que ningú sabia ben bé en què consistia, més enllà de l'internament en un convent.

Durant les dècades següents, a poc a poc, les dones van anar guanyant drets i llibertat, es van fer més presents a la universitat i van anar ocupant llocs de treball que abans estaven reservats als homes. Aquella amenaça es va anar oblidant.

Han hagut de passar més de quaranta anys perquè algunes ens adonéssim que aquells convents on ens amenaçaven de tancar-nos formaven part d'una estructura d'estat, el Patronato de Protección a la Mujer, controlada pel franquisme per ensinistrar les noies i fer que assumissin el paper que els havia assignat el nacionalcatolicisme: servir el marit, parir i educar els fills en la ideologia del règim.

Aquesta estructura havia estat creada en la postguerra amb l'objectiu teòric de prevenir la prostitució, però va representar un entrebanc més en la lluita de moltes dones per tirar endavant la família. Dècades després, i més enllà de la mort del dictador, encara castigava les noies que volien pensar pel seu compte o viure amb més llibertat.

La nostra associació va néixer amb l'objectiu de reivindicar la memòria de totes aquelles dones com a víctimes del franquisme. És cert que mol-

tes hi van trobar un suport material que els assegurava un sostre i un plat a taula, però també van patir la disciplina, els càstigs, l'explotació laboral, l'adoctrinament religiós, la culpabilització i l'ensinistrament que pretenia limitar el seu futur a l'àmbit domèstic.

A la pàgina 2 del número 74 d'aquesta publicació, Lluís-Esteve Casellas escrivia: «Totes les persones som agents actius de la memòria. Tanmateix, amb el pas dels anys, les persones més grans hi juguen un paper especialment rellevant, el de la transmissió a les noves generacions. [...] Les persones grans tenen un valor afegit, el de la vivència personal, l'experiència i el coneixement de les petites, o no tan petites, coses».

POT SER INTERESSANT PER A LES GENERACIONS ACTUALS CONÈIXER EN QUIN AMBIENT ES VAN EDUCAR ELS SEUS PREDECESSORS

En el mateix número, a la pàgina 5, Joan Miró Ametller parla dels silencis familiars i afirma que «pot ser interessant per a les generacions actuals conèixer en quin ambient es van educar els seus predecessors». A la pàgina 24, Josep Maria Castanyer Darnés proposava «fomentar que en els casals, centres cívics i espais de les associacions de gent gran es creessin grups de reunió i tertúlia on les persones poguessin evocar i esplaïar-se en els records i la memòria. Després trobaríem la manera d'ordenar i guardar tot el contingut de vivències

La nostra associació va néixer amb l'objectiu de reivindicar la memòria de totes aquelles dones com a víctimes del franquisme

que acabarien conformant la memòria oral, històrica en el seu àmbit concret».

Compartim les opinions de tots tres i, recollint les seves paraules, us volem proposar reviure els anys de la vostra adolescència i joventut per rescatar de l'oblit les vivències d'aquelles dècades. Així, a través de les vivències de la gent gran, els més joves podran conèixer què va passar i evitar que es repeteixi; que es torni a limitar el nostre

desenvolupament humà, laboral o social, o que es castigui nois o noies menors d'edat pel fet de pensar o voler viure de manera diferent, o pel sol fet de ser pobres.

Passat l'estiu, ens posarem en contacte amb associacions i casals per fer-vos una proposta d'activitat amb l'objectiu de recuperar la memòria, contribuir a un futur millor i evitar que situacions com aquestes es tornin a produir.

El segle XIX

Narcís Sureda

Els establiments de menjar van anar augmentant a les poblacions mitjanes i grans, mentre que els hostals rurals o de camí es mantenien com sempre, atesa la seva utilitat com a fita per als transeünts, ja fos per proporcionar-los allotjament i menjar o per permetre el descans de les cavalleries. També hi havia hostals d'aquesta mena a la perifèria de les ciutats emmurallades, que tancaven els portals a la nit. Si algú hi arribava tard, havia de fer nit a fora.

Les recerques sobre aquest tema es concentren majoritàriament a Barcelona, que és on hi devia haver més establiments d'aquesta mena.

Molts dels hostals i restaurants de Barcelona estaven en mans de suïssos i, sobretot, d'italians, i eren freqüentats principalment per passavolants, alguns veïns i també pels gurmets del moment.

La població en general, i la menestralia en particular, continuaven amb les menses de sempre, senzilles però nutritives i suculentas.

Els italians van deixar una sèrie de plats tradicionals que, amb el temps i el geni gastronòmic català, s'han transformat, com ara l'arròs a la milanesa o els canelons.

El més cèlebre i popular dels cuiners italians era un tal Joan Antoni Ardizzi, que havia vingut de Sardenya el 1788 i va obrir la seva fonda el 1815 a la plaça Nova.

Els seus grans plats van ser l'aromàtic «guisat de llebre», l'«estofat amb patates», l'escudella catalana amb sopa de mandonguilles i el «fricandó».

El 1840 es va escriure una guia de fondes, hostals i cases de menjar de Barcelona. Eren nombrosos i es trobaven a la majoria de carrers i places de la Barcelona històrica.

Pel que fa als establiments de més qualitat gastronòmica -que ja s'anomenaven «restaurants», com a França-, també eren nombrosos, però hi destacava l'Hotel Falcó, que va perdurar fins a mitjan segle XX amb una fama més reduïda.

També hi havia fondes més senzilles, que la gent solia anomenar «fondes de sisos».

Aquest adjectiu, aplicat a un hostel de poca categoria, jo l'havia sentit en boca dels meus pares, que no en devien saber l'origen.

Entre les fondes de «carta» senzilla -sempre cantada-, s'oferien àpats a sis quartos; un quarto equivalia a tres cèntims de pesseta.

Per aquest preu se servien els seus plats «estrella»: l'escudella i el capipota amb pa i un «petricó» de vi, és a dir, un quart de litre. Eren les fondes de «sisos».

Observeu que aquest discurs se centra en Barcelona perquè, com que era la ciutat més poblada, va ser la més investigada gastronòmicament, amb un ventall molt ampli de característiques gastronòmiques.

En aquells moments es van originar els trets de la majoria dels plats, més o menys evolucionats, que hem conegut fins a finals del segle XX.

Però repetiré aquí l'exacta i afortunada dita de Josep Pla quan afirma que un país on es menja bé és aquell on es menja bé a les cases particulars.

Això és el que passava fins al segle XX, i potser una mica més enllà. Devia passar no només a la península Ibèrica, amb les seves variants locals, sinó també a tot Europa. Però no crec que fos així al Regne Unit: tot i tenir un origen gastronòmic semblant al nostre, es va torçar quan es va convertir en «imperi» i l'ofici de cuiner va passar a ser poc menys que menystingut. Es van començar a importar cuiners d'origen indi i les cuines van produir preparacions més primàries, menys elaborades i menys mediterrànies, a les quals s'incorporaven productes aliens, el més significatiu dels quals era el «curri». I, naturalment, es va popularitzar el te en

detriment del cafè o la xocolata, que van quedar en minoria. Tot i això, no es pot negar que al Regne Unit hi ha magnífics restaurants que ofereixen plats comuns a la resta d'Europa, a més dels seus magnífics rostits.

A tall d'anècdota, recordo haver llegit la crònica de premsa d'una coneguda periodista sobre un àpat oficial de gala al Palau de Windsor al qual havia assistit.

Deia: «Tot molt elegant, protocol·lari, seriós i ben servit, però tot era fred menys el xampany». Res a veure amb els nostres establiments.

Però l'abundància de restaurants estelats de casa nostra no garanteix que tothom mengi més bé.

Sempre hi haurà gent que mengi bé a casa -cosa que no implica necessàriament productes cars ni elaboracions complexes-, però cada vegada és més freqüent que qui vol menjar bé vagi a un restaurant de veritat. Estelat o no, que n'hi ha molts. Però també hi ha moltes fondes de «sisos».

Procurarem analitzar aquest fenomen en propers articles.

Tornem al segle XIX. Entre la gran quantitat de restaurants de Barcelona que mereixien aquest nom, en destacaven uns quants, com el de l'Hotel Cuatro Naciones i el «Café de las Siete Puertas», sota els porxos d'en Xifré -avui encara existeix i està en primera línia-. Va obrir el 1840 i, al costat, hi havia una xocolateria i bunyoleria que a l'estiu es transformava en orxateria i que servia, a més, xarop de sidra, granissats de cafè i llet merengada. Sempre hi servien els famosos bunyols del «Tio Nelo».

Adjunto una imatge d'aquest establiment.

La maison Dorée

Bunyoleria sota les Voltes d'en Xifré

És impossible anomenar tots els bons restaurants de l'època, però van triomfar, per exemple, la «Maison Dorée», el del Cafè Continental, el Suizo, el Parellada i el «Chez Martin», que era davant del Liceu.

Estava de moda servir plats anomenats de la «Belle Époque», com les «bécasses (becada) sur canapé», la «tête de veau», el llenguado «Marguery» o el «cassoulet». Tots eren antològics.

Els cafès es van anar multiplicant i es van fer famosos «l'Océano», a la Rambla; el «Breton», al carrer de Ferran; el «Gambrinus», a la rambla de Santa Mònica, i el «Café Suizo».

Molta gent ha sentit la dita «un sopar de duro», que s'utilitza quan un interlocutor exagera en explicar algun èxit seu.

Era el mateix que es deia dels qui, en aquella època, presumien d'haver fet un bon àpat o alguna altra cosa extraordinària que semblava que no podia ser certa.

El cas és que el restaurant «Maison Dorée» servia un menú pantagruèlic de quatre entrades que costava un duro. L'àpat i el preu eren extraordinaris. La gent s'anava tornant fina a la francesa -s'entén que era gent enriquida de nou que volia fer el «finolis»-. Quedava elegant anar a prendre el te, i també es produïa una lleugera britanització: hi havia molts anglòfils a Catalunya en aquella època.

La Maison Dorée publicava un anunci que deia: «Five o'clock tea, a les set de la tarda».

I totes les cartes encara conservaven plats semblants als de la Roma imperial.

En seguirem parlant.

Estació de tren

Ahir

Foto: Arxiu Municipal

Avui

Estació de tren
a la part del
Parc Central

Foto: